

Zbigniew BUKOWSKI

UNIwersytet KAZIMIERZA WIELKIEGO W BYDGOSZCZY

ZMIANY W PRAWIE OCHRONY ŚRODOWISKA W OKRESIE 2017 I 2018 ROKU

CHANGES IN THE POLISH ENVIRONMENTAL LAW AT THE TURN
OF YEARS 2017/2018

During 15th August 2017 – 15th February 2018, there were published 11 acts which should be qualified to environmental law. They concern water management, waste management, climate and electromobility. This paper presents relevant changes.

1. Wprowadzenie

W okresie od 1 stycznia 2017 r.¹ do 15 maja 2018 r. uchwalone i opublikowane zostały 22 ustawy, które zakwalifikować można do prawa ochrony środowiska, z czego pięć dotyczących gospodarki wodnej, pięć przyrodniczych zasobów środowiska, po dwie dotyczące gospodarki odpadami, funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz ochrony klimatu, po jednej dotyczące Inspekcji Ochrony Środowiska, elektromobilności, górnictwa, odnawialnych źródeł energii, ochrony powietrza oraz prawa przedsiębiorców. Szesnaście ustaw to nowelizacje, sześć stanowią ustawy nowe (w tym dwie to spec ustawy). Poniżej przedstawiona zostanie krótka charakterystyka aktów przyjętych w analizowanym okresie, z wyjątkiem nowego Prawa wodnego i jego nowelizacji, gdyż będzie to przedmiotem odrębnych opracowań w tym tomie.

---

1 Ustawy przyjęte do 31 stycznia 2017 r. scharakteryzowano w: Z.Bukowski, Nowości w prawie ochrony środowiska na przełomie 2016 i 2017 roku, (w:) Zarządzanie gospodarką odpadami. Zagadnienia prawne i techniczne, red. S.Zabawa, Poznań 2017, s. 9-18. Wcześniejsze akty z roku 2016 omówione zostały w: Z.Bukowski, Nowości w prawie ochrony środowiska w 2016 roku, (w:) Zarządzanie gospodarką odpadami. Zagadnienia prawne i techniczne, red. S.Zabawa, Poznań 2016, s.9-28 oraz w: Z.Bukowski, Nowości w prawie ochrony środowiska na przełomie 2015 i 2016 roku, (w:) Zarządzanie gospodarką odpadami, red. S.Zabawa, Poznań 2016, s.9-23. Ustawy opublikowane w II połowie 2014 r. do 16 stycznia 2015 r. przedstawione zostały w: Z.Bukowski, Zmiany prawa ochrony środowiska na przełomie 2014 i 2015 r., (w:) Zarządzanie gospodarką odpadami, red. S.Zabawa, Poznań 2015, s. 7-33. Ustawy opublikowane pomiędzy 16 stycznia 2015 r. a 18 sierpnia 2015 r. omówione zostały w: Z.Bukowski, Zmiany prawa ochrony środowiska w roku 2015, (w:) Zarządzanie gospodarką odpadami. Aktualne regulacje prawne, red. S.Zabawa, Poznań 2015, s.9-31.

2. Akty prawne z zakresu ochrony środowiska z roku 2017 i 2018

2.1 Ustawa z dnia 24 lutego 2017 r. o zmianie ustawy o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki oraz niektórych innych ustaw

Ustawa z dnia 24 lutego 2017 r. o zmianie ustawy o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 785):

- 1) implementuje do polskiego prawa:
  - a) decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2015/253 z dnia 16 lutego 2015 r. ustanawiającą zasady dotyczące pobierania próbek i sprawozdawczości na podstawie dyrektywy Rady 1999/32/WE w zakresie zawartości siarki w paliwach żeglugowych (Dz. Urz. UE L 41 z 17.02.2015, str. 55),
  - b) rezolucję MSC.380(94) z dnia 21 listopada 2014 r. do Prawidła 2 Rozdziału VI Międzynarodowej konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu, sporządzonej w Londynie dnia 1 listopada 1974 r. (Dz. U. z 1984 r. poz. 318 i 319 oraz z 2005 r. poz. 1016), wraz z protokołem dotyczącym Międzynarodowej konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu, 1974, sporządzonym w Londynie dnia 17 lutego 1978 r. (Dz. U. z 1984 r. poz. 320 i 321 oraz z 1986 r. poz. 177), zwanej „Konwencją SOLAS”,
  - c) w zakresie swojej regulacji dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiającą ramy planowania przestrzennego obszarów morskich (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 135);
- 2) służy stosowaniu:
  - a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie recyklingu statków oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 i dyrektywę 2009/16/WE (Dz. Urz. UE L 330 z 10.12.2013, str. 1),
  - b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/757 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie monitorowania, raportowania i weryfikacji emisji dwutlenku węgla z transportu morskiego oraz zmiany dyrektywy 2009/16/WE (Dz. Urz. UE L 123 z 19.05.2015, str. 55, z późn. zm.).

W zakresie recyklingu statków wskazano dyrektora urzędu morskiego jako organ, który wykonuje zadania kontrolne państwa portu, o których mowa w art. 11 rozporządzenia 1257/2013 oraz zadania organu administracji, o których mowa w przepisach rozporządzenia 1257/2013.

W art. 36aa ust. 4 ustanowiono sankcje dla armatorów, którzy eksploatują lub poddają recyklingowi statki niezgodnie z przepisami rozporządzenia 1257/2013. Sankcje dotyczą czynności polegających na: eksploatacji statku bez ważnego świadectwa potwierdzającego dokonanie przeglądu oraz kierowaniu statku celem recyklingu do zakładu, który nie znajduje się w europejskim wykazie. Górny wymiar kary ustalony na 600 000 SDR uzasadniono faktem, iż poddawanie statków recyklingowi w zakładach spoza europejskiego wykazu (zwłaszcza w Azji Południowej) niesie ze sobą korzyści finansowe, a sankcja za takie działanie musi być skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca.

Ponadto zmiany wynikające z rozporządzenia 1257/2013 wprowadzono do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska w rozdziale 4 „Pozwolenia zintegrowane”. Polegają one na określeniu dodatkowych wymagań dla wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego dla prowadzącego zakład recyklingu statków, treści samego pozwolenia, jak również czasu jego obowiązywania.

Zmiany związane z recyklingiem statków wprowadzono także do ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1987). M.in. rozszerzono listę definicji w art. 3 ust. 1 poprzez dodanie definicji recyklingu statków oraz definicji prowadzącego zakład recyklingu statków. Ponadto w zakresie recyklingu statków określono dodatkowe wymagania odnoszące się do wniosku posiadacza odpadów o wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów, rozszerzono zakres informacji określonych w zezwoleniu na zbieranie odpadów, określono termin ważności zezwolenia dla prowadzącego zakład recyklingu statków, wskazano podstawy odmowy wydania zezwolenia dla prowadzącego zakład recyklingu statków. W dziale VII dodano rozdział 8 Statki przeznaczone do recyklingu (art. 102a– 102c). Uregulowano w nich zakres informacji, które powinny być dołączone do wniosku o wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów dla prowadzącego zakład recyklingu statków, zgodnie z przepisami rozporządzenia 1257/2013 oraz kwestie zatwierdzania wymaganego rozporządzeniem 1257/2013 planu recyklingu statku.

2.2 Ustawa z dnia 24 lutego 2017 r. o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską

Ustawa z dnia 24 lutego 2017 r. o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską (Dz.U. poz. 820) określa zasady przygotowania, realizacji i finansowania inwestycji w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską wymaganych ze względu na istotny interes bezpieczeństwa państwa oraz określa organy właściwe w tych sprawach. Ustawa ta należy do kategorii spec-ustaw, które wprowadzają ułatwienia proceduralne. W zakresie ochrony środowiska odrębności takie wprowadzane są w odniesieniu do pozwolenia wodnoprawnego oraz decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

2.3 Nowelizacja ustawy Prawo ochrony środowiska w zakresie wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Ustawą z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. poz. 898) znowelizowano ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.) w zakresie regulacji odnoszących się głównie do wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej². Ograniczono liczebność członków rad nadzorczych wojewódzkich funduszy z 7 osób do 5 osób (zmiana art. 400f ust. 1).

2 Negatywne stanowisko w tym zakresie przedstawili marszałkowie województw - patrz Stanowisko Konwentu Marszałków w sprawie poselskiego projektu zmian do ustawy prawo ochrony środowiska, https://www.malopolska.pl/file/news/2017/STANOWISKO_KONWENTU_MARSZAKOW.docx, data dostępu: 20.08.2017.

Dotychczas w skład rad nadzorczych wojewódzkich funduszy wchodziło:

- 1) regionalni dyrektorzy ochrony środowiska albo ich zastępcy, będący regionalnymi konserwatorami przyrody, albo wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska albo ich zastępcy;
- 2) przewodniczący regionalnych rad ochrony przyrody albo ich zastępcy albo przewodniczący regionalnych komisji do spraw ocen oddziaływania na środowisko albo ich zastępcy;
- 3) przewodniczący komisji właściwych do spraw środowiska sejmików województw albo ich zastępcy;
- 4) dyrektorzy albo wicedyrektorzy departamentów do spraw ochrony środowiska urzędów marszałkowskich;
- 5) przedstawiciele organizacji ekologicznych zgłoszeni przez organizacje działające i posiadające struktury organizacyjne na terenie danego województwa i cieszący się poparciem największej liczby tych organizacji;
- 6) przedstawiciele samorządów gospodarczych wybrani przez sejmiki województw spośród kandydatów zgłoszonych przez samorzady gospodarcze;
- 7) przewodniczący rad wyznaczeni przez ministra właściwego do spraw środowiska spośród pracowników Biura Narodowego Funduszu lub urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska.

Obecnie w skład rad nadzorczych wojewódzkich funduszy wchodzi:

- 1) członkowie rad wyznaczeni przez wojewodę spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych;
- 2) członkowie rad wyznaczeni przez Zarząd Narodowego Funduszu;
- 3) członkowie rad wyznaczeni przez wojewodę;
- 4) przewodniczący rad wyznaczeni przez ministra właściwego do spraw środowiska spośród pracowników Biura Narodowego Funduszu, urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska, urzędów obsługujących centralne organy administracji rządowej podległe albo nadzorowane przez ministra właściwego do spraw środowiska lub jednostek podległych albo nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw środowiska,
- 5) wiceprzewodniczący rad wyznaczeni przez sejmik województwa.

Mandaty dotychczasowych członków rad nadzorczych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej wygasły z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska, czyli z dniem 24 maja 2017 roku. W terminie 30 dni od powyższej daty wojewodowie, Zarząd Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i sejmiki województw wyznaczają po raz pierwszy członków rad nadzorczych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Zmianie uległ sposób powoływania i odwoływania członków rad nadzorczych wojewódzkich funduszy. Do tej pory zasadniczo powoływani i odwoływani oni byli przez sejmiki województw. Teraz członków rad nadzorczych wojewódzkich funduszy powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw środowiska, a w razie niewyznaczenia członków rad nadzorczych wojewódzkich funduszy, odpowiednio, przez wojewodę, Zarząd Narodowego Funduszu lub sejmik województwa, w terminie 30 dni od dnia wygaśnięcia mandatu, minister właściwy do spraw środowiska może powołać na ich miejsce swoich przedstawicieli.

Pojawia się tutaj problem czy powołani przez ministra właściwego do spraw środowiska przedstawiciele muszą spełniać wymagania, o których mowa w art. 400f ust. 2. De facto chodzi jedynie o sytuację niewyznaczenia przedstawiciela wojewody spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych. Moim zdaniem minister ma wówczas obowiązek wyznaczenia takiego przedstawiciela spośród osób ze sfery nauki lub organizacji pozarządowych.

Minister właściwy do spraw środowiska powoła po raz pierwszy członków rad nadzorczych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w nowym składzie w terminie 30 dni od dnia ich wyznaczenia. W przypadku bezskutecznego wpływu tego terminu minister właściwy do spraw środowiska powoła po raz pierwszy na członków rad wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej swoich przedstawicieli.

Negatywnie należy ocenić w świetle dotychczasowych doświadczeń alternatywę w zakresie wyznaczenia przedstawiciela spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych. Ma to teraz całkowicie uznaniowy charakter, także zresztą w zakresie sposobu wyłonienia przedstawiciela organizacji pozarządowych (które już nie muszą mieć charakteru organizacji ekologicznej).

Ograniczono także skład osobowy zarządów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Z dotychczasowych od 2 do 5 osób zmniejszono liczebność tego organu do od 1 do 2 członków. Zarządy wojewódzkich funduszy stanowiąc mają prezesi zarządów wojewódzkich funduszy albo prezesi zarządów wojewódzkich funduszy i zastępcy prezesów zarządów wojewódzkich funduszy, powoływani i odwoływani przez zarządy województw, na wniosek rad nadzorczych wojewódzkich funduszy. Jeżeli zarząd województwa w terminie 7 dni od dnia doręczenia wniosku, o którym mowa wyżej, nie powoła członków zarządu wojewódzkiego funduszu zgodnie z tym wnioskiem, powołania członków zarządu wojewódzkiego funduszu dokonuje rada nadzorcza wojewódzkiego funduszu.

Przepisy przejściowe przewidują, iż w terminie 14 dni od dnia powołania rada nadzorcza wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej skieruje do zarządu województwa wniosek o powołanie członków zarządu wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W terminie 7 dni od dnia otrzymania tego wniosku zarząd województwa powoła członków zarządu wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wskazanych w tym wniosku.

Mandat dotychczasowych członków zarządu wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej wygasa z dniem powołania nowych członków zarządu wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Następstwem zmian w ustawie jest konieczność zmiany statutów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Dotychczasowe statuty wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej wydane na podstawie art. 400p ustawy zachowują moc do czasu nadania nowych statutów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na podstawie art. 400p ustawy, nie dłużej jednak niż przez 30 dni od dnia wejścia w życie nowelizacji. Sejmiki województw uchwalą nowe statuty wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na podstawie art. 400p ustawy w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie nowelizacji. W przypadku nieuchwalenia statutów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w powyższym terminie wojewodowie nadadzą, w drodze zarządzenia, statuty wojewódzkim funduszom ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Dotychczasowe statuty zachowują ważność do czasu uchwalenia statutów przez sejmiki województw.

2.4 Nowelizacja ustawy o ochronie przyrody z dnia 11 maja 2017 r.

Ustawą z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. poz. 1074) zmieniona została ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, 2249 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60 i 132). Kluczowe zmiany dotyczą problematyki usunięcia drzew³. Jednakże pierwsza ze zmian wprowadzonych nowelizacją dotyczy charakteru upoważnienia do wydania rozporządzenia wykonawczego w zakresie pomników przyrody. Dotychczas było to upoważnienie fakultatywne, teraz nabrało ono charakteru upoważnienia obligatoryjnego: Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, kryteria uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody, kierując się potrzebą ochrony drzew i krzewów ze względu na ich wielkość, wiek, pokrój i znaczenie historyczne, a odnośnie tworów przyrody nieożywionej – ze względu na ich znaczenie naukowe, estetyczne i krajobrazowe.(art. 40 ust. 3). Zgodnie z przepisami końcowymi minister właściwy do spraw środowiska wyda to rozporządzenie nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (ustawa weszła w życie 17 czerwca 2017 roku).

W zakresie usuwania drzew w pasie drogowym powrócił do ustawy przepis przewidujący, iż zezwolenie na usunięcie drzewa w pasie drogowym drogi publicznej, z wyłączeniem obcych gatunków topoli, wydaje się po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska (do końca grudnia 2016 roku art. 83a ust. 2, obecnie art. 83a ust. 2a). W związku z tą zmianą nowe brzmienie uzyskały także ust. 4 i ust. 6 - poszerzono je o odwołanie do ust. 2a:

- „4. Organ właściwy do wydania zezwolenia, o którym mowa w ust. 2a i 3, niezwłocznie przekazuje do uzgodnienia projekt zezwolenia wraz z aktami sprawy, w tym dokumentację fotograficzną drzewa lub krzewu.”
- „6. Niewyrażenie stanowiska w terminie 30 dni, a w przypadku przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego – 60 dni, od dnia otrzymania projektu zezwolenia, o którym mowa w ust. 2a i 3, przez organ, do którego zwrócono się o zajęcie stanowiska, uznaje się za uzgodnienie zezwolenia.”

Znowelizowano także art. 83f ust. 1 odnoszący się do wyjątków od obowiązku uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości. Wyłączono ten obowiązek w stosunku do drzew, których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekracza:

- a) 80 cm – w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego,
- b) 65 cm – w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego,
- c) 50 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew
(w przepisach obowiązujących do wejścia nowelizacji w życie obowiązek był wyłączony w stosunku do drzew, których obwód pnia na wysokości 130 cm nie przekracza:
  - a) 100 cm – w przypadku topoli, wierzb, kasztanowca zwyczajnego, klonu jesionolistnego, klonu srebrzystego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego,
  - b) 50 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew).

3 Na temat nowelizacji K.Gruszeczi, Zmiany w wycince drzew: błędy dyskwalifikują nowelizację, <http://www.samorzad.lex.pl/czytaj/-/artykul/zmiany-w-wycince-drzew-bledy-dyskwalifikuja-nowelizacje>, data dostępu: 20.08.2017.

Dalej w nowelizacji uchylono regulacje, iż rada gminy, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, może określić, że przepisów art. 83 ust. 1 nie stosuje się także do innych drzew lub krzewów wskazanych w oparciu o następujące kryteria:

- 1) gatunek drzewa lub krzewu, lub
- 2) wiek drzewa lub krzewu, lub
- 3) obwód pnia drzewa na wysokości 130 cm lub powierzchnia krzewu albo krzewów rosnących w skupisku, lub
- 4) cel usunięcia drzewa lub krzewu:
  - a) związany z prowadzeniem działalności gospodarczej,
  - b) niezwiązany z prowadzeniem działalności gospodarczej, lub
- 5) cechy nieruchomości:
  - a) objęcie nieruchomości określonych przez radę gminy formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5,
  - b) wpisanie do rejestru zabytków,
  - c) położenie w pasie drogowym drogi publicznej,
  - d) rodzaj użytku wynikający z ewidencji gruntów i budynków,
  - e) określone przeznaczenie nieruchomości wynikające z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Następstwem powyższego było też uchylenie przepisu określającego, iż w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu uchwały, o której mowa powyżej, zapewnia się możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Nową wprowadzoną instytucją jest zgłoszenie zamiaru usunięcia drzewa. Dotyczy to drzew, które rosną na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i są usuwane na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej. W takim przypadku właściciel nieruchomości jest obowiązany dokonać zgłoszenia do organu, o którym mowa w art. 83a ust. 1 (jest to wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a w przypadku gdy zezwolenie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków – wojewódzki konserwator zabytków), zamiaru usunięcia drzewa, jeżeli obwód pnia drzewa mierzonego na wysokości 5 cm przekracza:

- 1) 80 cm – w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego;
- 2) 65 cm – w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego;
- 3) 50 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew.

Zgłoszenie zawiera imię i nazwisko wnioskodawcy, oznaczenie nieruchomości, z której drzewo ma być usunięte, oraz rysunek albo mapkę określającą usytuowanie drzewa na nieruchomości. W przypadku gdy zgłoszenie nie zawiera wszystkich tych elementów, właściwy organ, w drodze postanowienia, nakłada obowiązek uzupełnienia zgłoszenia w terminie 7 dni.

Organ, o którym mowa było wyżej, w terminie 21 dni od dnia doręczenia zgłoszenia dokonuje oględzin w celu ustalenia, odpowiednio:

- 1) nazwy gatunku drzewa;
- 2) obwodu pnia ustalonego na wysokości 5 cm, a w przypadku gdy na tej wysokości drzewo:
  - a) posiada kilka pni – obwodu każdego z tych pni,
  - b) nie posiada pnia – obwodu pnia poniżej korony drzewa.

Z oględzin sporządza się protokół. Po dokonaniu oględzin organ w terminie 14 dni od dnia oględzin może, w drodze decyzji administracyjnej, wnieść sprzeciw. Organ może wnieść sprzeciw w przypadku:

- 1) lokalizacji drzewa:
  - a) na nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków,
  - b) na terenie przeznaczonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na zielen lub chronionym innymi zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
  - c) na terenach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5 ustawy o ochronie przyrody;
- 2) spełnienia przez drzewo kryteriów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 3.

Organ natomiast wnosi sprzeciw:

- 1) jeżeli zgłoszenie dotyczy usunięcia drzewa objętego obowiązkiem uzyskania zezwolenia na usunięcie;
- 2) w przypadku niezuzpełnienia zgłoszenia.

Usunięcie drzewa może nastąpić, jeżeli organ nie wniósł sprzeciwu w tym terminie. Za dzień wniesienia sprzeciwu uznaje się dzień nadania decyzji administracyjnej w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1113, 1250, 1823 i 1948) albo w przypadku, o którym mowa w art. 391 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, dzień wprowadzenia do systemu teleinformatycznego.

W nawiązaniu do zmian wprowadzonych z dniem 1 czerwca 2017 roku do ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego przyjęto, iż organ, może przed upływem wyżej wskazanego terminu wydać zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu. Wydanie zaświadczenia wyłącza możliwość wniesienia sprzeciwu oraz uprawnia do usunięcia drzewa.

W przypadku nieusunięcia drzewa przed upływem 6 miesięcy od przeprowadzonych oględzin usunięcie drzewa może nastąpić po dokonaniu ponownego zgłoszenia.

Jeżeli w terminie 5 lat od dokonania oględzin wystąpiono o wydanie decyzji o pozwolenie na budowę na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, a budowa ta ma związek z prowadzeniem działalności gospodarczej i będzie realizowana na części nieruchomości, na której rosło usunięte drzewo, organ uwzględniając dane ustalone na podstawie oględzin, nakłada na właściciela nieruchomości, w drodze decyzji administracyjnej, obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa. Opłata jest pobierana przez ten organ (przepisy art. 85 i art. 87 ustawy o ochronie przyrody stosuje się tutaj odpowiednio).

Organ, o którym mowa w art. 83a ust. 1 (jest to wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a w przypadku gdy zezwolenie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków – wojewódzki konserwator zabytków), sprawuje kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów rozdziału 4. Do kontroli stosuje się odpowiednio art. 379 i art. 380 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

Kolejną zmianą wprowadzoną w nowelizacji jest uchylenie upoważnienia dla rady gminy do określenia wysokości stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów (uchylenie ust. 4a w art. 85). Następtwem tego jest dodanie przepisu umożliwiającego ustalanie wysokości tych stawek przez ministra właściwego do spraw środowiska. Zgodnie z nowym ust. 4b w art. 85 to minister właściwy do spraw środowiska określa, w drodze rozporządzenia, wysokość stawek opłat, o których mowa w ust. 1 i 3, różnicując je ze względu na:

- 1) rodzaj lub gatunek drzew lub krzewów;
- 2) obwód pnia drzewa lub powierzchnię krzewu albo krzewów rosnących w skupisku.

Zgodnie z przepisami końcowymi minister właściwy do spraw środowiska wyda to rozporządzenie nie później niż w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy (ustawa weszła w życie 17 czerwca 2017 roku).

Następtwem tych zmian jest także nowe brzmienie art. 85 ust. 7: „7. W przypadku gdy minister właściwy do spraw środowiska nie określi zgodnie z ust. 4b wysokości stawek opłat, o których mowa w ust. 1 i 3, do ustalania opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu stosuje się maksymalne stawki, o których mowa w ust. 5 i 6.

Uchyleniu uległy przepisy o obowiązkowej waloryzacji stawek opłat z dniem 1 stycznia każdego roku o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej.

Kolejne uchylenie upoważnienia ustawowego dotyczy upoważnienia dla rady gminy, do możliwości określenia w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, że opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu nie nalicza się także w przypadku innych drzew lub krzewów, wskazanych w oparciu o kryteria, o których mowa w art. 83f ust. 1a.

Kolejna zmiana dotyczy wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej przez wójta, burmistrza albo prezydent miasta - wymierza on ją też za:

- usunięcie drzewa pomimo sprzeciwu organu, o którym mowa w art. 83f ust. 8, i bez zezwolenia, o którym mowa w art. 83f ust. 16;
- usunięcie drzewa bez dokonania zgłoszenia, o którym mowa w art. 83f ust. 4, lub przed upływem terminu, o którym mowa w art. 83f ust. 8.

2.5 Ustawa z dnia 25 maja 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw

Ustawa z dnia 25 maja 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1215) dotyczy wdrożenia do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/30/UE z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich oraz zmiany dyrektywy 2004/35/WE (Dz. Urz. UE L 178 z 28.06.2013, str. 66). Termin implementacji tej dyrektywy upłynął 19 lipca 2015 r. Dyrektywa ta ustanawia wymagania mające na celu ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii podczas prowadzenia działalności poszukiwawczej, rozpoznawczej i wydobywczej dla złóż węglowodorów w granicach obszarów morskich poprzez wprowadzenie mechanizmów zapewniających ochronę środowiska naturalnego oraz poprawę bezpieczeństwa prowadzonej działalności. Wymagania te dotyczą w szczególności zapewnienia:

- 1) prowadzenia działalności związanej z poszukiwaniem, rozpoznawaniem i wydobywaniem węglowodorów w granicach obszarów morskich RP w sposób gwarantujący bezpieczeństwo i ochronę środowiska;
- 2) udziału społeczeństwa w konsultowaniu skutków dla środowiska planowanej działalności poszukiwawczej, rozpoznawczej i wydobywczej związanej ze złożami węglowodorów w granicach obszarów morskich RP;
- 3) zarządzania ryzykiem w zakresie bezpieczeństwa osób i zanieczyszczenia środowiska naturalnego w działalności związanej z poszukiwaniem, rozpoznawaniem i wydobywaniem węglowodorów w granicach obszarów morskich RP na poziomie krajowym oraz współpracy międzynarodowej w tym zakresie;
- 4) nadzoru nad przygotowaniem podmiotów do zarządzania ryzykiem w zakresie bezpieczeństwa osób i zanieczyszczenia środowiska naturalnego w działalności związanej z poszukiwaniem, rozpoznawaniem i wydobywaniem węglowodorów w granicach obszarów morskich RP;
- 5) odpowiedzialności za szkody wyrządzone w środowisku;
- 6) reagowania w przypadku awarii.

2.6 Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii (ustawa po podpisie Prezydenta oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw) dotyczy zgodnie z uzasadnieniem - zmiany wysokości jednostkowej opłaty zastępczej poprzez powiązanie jej wysokości z cenami praw majątkowych, liczonymi odrębnie dla tzw. „zielonych” oraz „błękitnych” certyfikatów, a w konsekwencji także dostosowania wysokości opłaty zastępczej do zmieniających się warunków regulacyjnych, a także dostosowania jej wysokości do zmieniającego się otoczenia gospodarczego.

2.7 Pierwsza ustawa z dnia 15 września 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska

Ustawa z dnia 15 września 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. poz. 1999) ma na celu transpozycję niektórych postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2193 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania (Dz. Urz. UE L 313 z 28.11.2015, str. 22). Dyrektywa ta dotyczy tzw. średnich źródeł spalania paliw, tj. źródeł o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i mniejszej niż 50 MW. Dyrektywa wprowadza wymóg objęcia średnich źródeł systemem pozwoleń lub rejestracji, dopuszczalnymi wielkościami emisji i obowiązkiem monitorowania emisji, jak również wymóg prowadzenia rejestru tych źródeł⁴.

Sprawy pozwoleń, zgłoszeń, wymagań emisyjnych oraz obowiązków pomiarowych są uregulowane w Polsce przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, z późn. zm.) oraz rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy stąd odpowiednie zmiany zostały wprowadzone w tekście tej ustawy (w tym odnośnie zakresu rozporządzeń wykonawczych). W tytule III ustawy Prawo ochrony środowiska po dziale IVa dodano dział IVb „Rejestr średnich źródeł spalania paliw”. Rejestr ten prowadzi w postaci elektronicznej krajowy ośrodek bilansowania i zarządzania emisjami.

2.8 Druga ustawa z dnia 15 września 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska

Ustawa z dnia 15 września 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. poz. 1888) wiąże się z ustawą z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. poz. 898) eliminując luki wynikające z tego aktu. Nowelizacja dotyczy regulacji prawnej odnoszącej się do wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska. Określa ona, iż w przypadku nieskierowania przez radę nadzorczą wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej wniosku, o którym mowa w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. poz. 898), wojewoda przedłoży zarządowi województwa uzgodnione z ministrem właściwym do spraw środowiska wnioski w sprawie powołania członków zarządu wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie tej ustawy. Jeżeli zarząd województwa, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wniosku wojewody nie powoła członków zarządu wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej zgodnie z tym wnioskiem, powołania członków zarządu wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej dokonuje wojewoda.

4 Na temat dyrektywy zob. M. Karciarz, Zmiany w zakresie emisji zanieczyszczeń ze średnich źródeł spalania paliw (MCP), <http://prawodlasamorządu.pl/2017-02-09-zmiany-w-zakresie-emisji-zanieczyszczen-ze-srednich-zrodel-spalania-paliw-mcp>, data dostępu: 17.02.2018.

Natomiast w przypadku, gdy do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zarząd województwa nie powołał członków zarządu wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska, zgodnie z wnioskiem rady nadzorczej wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o którym mowa w art. 3 ust. 4 tej ustawy, powołania członków zarządu wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej dokonuje rada nadzorcza wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

2.9 Ustawa z dnia 12 października 2017 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw

Ustawa z dnia 12 października 2017 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2056) wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/720 z dnia 29 kwietnia 2015 r. zmieniającą dyrektywę 94/62/WE w odniesieniu do zmniejszenia zużycia lekkich plastikowych toreb na zakupy (Dz. Urz. UE L 115 z 06.05.2015, str. 11). Przez torby na zakupy z tworzywa sztucznego zdefiniowano w niej torby na zakupy, z uchwytnymi lub bez uchwytnych, wykonane z tworzywa sztucznego, które są oferowane w jednostkach handlu detalicznego lub hurtowego, do których zalicza się:

- a) lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 50 mikrometrów,
- b) bardzo lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 15 mikrometrów, które są wymagane ze względów higienicznych lub oferowane jako podstawowe opakowanie żywności luzem, gdy pomaga to w zapobieganiu marnowaniu żywności.

Po rozdziale 6 dodano rozdział 6a „Opłata recyklingowa”. Zgodnie z zawartymi w nim przepisami przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, w której są oferowane lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego przeznaczone do pakowania produktów oferowanych w tej jednostce, jest obowiązany pobrać opłatę recyklingową od nabywającego lekką torbę na zakupy z tworzywa sztucznego. Opłaty recyklingowej nie pobiera się od nabywającego bardzo lekką torbę na zakupy z tworzywa sztucznego⁵.

Maksymalna stawka opłaty recyklingowej wynosi 1 zł za sztukę lekkiej torby na zakupy z tworzywa sztucznego. Stawkę opłaty recyklingowej określi minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki kierując się koniecznością trwałego zmniejszenia zużycia lekkich toreb na zakupy z tworzywa sztucznego oraz mając na uwadze ich negatywny wpływ na środowisko, a także akceptowalny społecznie poziom stawki opłaty recyklingowej.

5 Na temat opłaty recyklingowej zob. też J.Kostrzewska, Opłata za „foliówki” już od stycznia 2018 r., <https://sozosfera.pl/odpady/oplata-foliowki-juz-stycznia-2018-r/>, dostęp: 16.02.2018.

Pobrana opłata recyklingowa stanowi dochód budżetu państwa i jest wnoszona do dnia 15 marca roku następującego po roku kalendarzowym, w którym została pobrana. W sprawach dotyczących opłaty recyklingowej stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

2.10 Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw

Ustawą z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2180) znowelizowano ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2017 r. poz. 328 i 1566)⁶.

Zmianie uległ zakres ustawy – ona określa zasady i warunki zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zbiorowego odprowadzania ścieków, w tym:

- 1) zasady:
  - a) działalności przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych,
  - b) tworzenia warunków do zapewnienia ciągłości dostaw i odpowiedniej jakości wody oraz niezawodnego odprowadzania i oczyszczania ścieków,
  - c) ochrony interesów odbiorców usług, z uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska i optymalizacji kosztów;
- 2) wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- 3) tryb zatwierdzania taryf oraz organ regulacyjny i jego zadania.

Do ustawy dodany został rozdział 5a „Organ regulacyjny”. Organem regulacyjnym jest dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Właściwość miejscowa organu regulacyjnego odpowiada umiejscowieniu siedzib regionalnych zarządów gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz zasadniczemu trójstopniowemu podziałowi terytorialnemu państwa, przy czym to minister właściwy do spraw gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia, właściwość miejscową dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w sprawach z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, kierując się koniecznością zapewnienia skuteczności wykonywania zadań określonych w przepisach ustawy.

6 Na temat nowelizacji zob. też J.Kostrzevska, Od 12 grudnia 2017 r. wchodzą w życie zmiany w zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, <http://prawodlasamorządu.pl/2017-11-29-od-12-grudnia-2017-r-wchodza-w-zycie-zmiany-w-zbiorowym-zaopatrzeniu-w-wode-i-zbiorowym-odprowadzaniu-ściekow>, dostęp: 15.02.2018.

Do zadań organu regulacyjnego należy:

- 1) opiniowanie projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków;
- 2) zatwierdzanie taryf;
- 3) rozstrzyganie sporów między przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi a odbiorcami usług;
- 4) wymierzanie kar pieniężnych, o których mowa w art. 29 ustawy;
- 5) zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, w szczególności obliczanie średnich cen dostaw wody i odbioru ścieków i publikowanie informacji o tych cenach;
- 6) sporządzanie i publikowanie raportów dotyczących warunków wykonywania działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Określono przy tym, iż zadania organu regulacyjnego nie wyłączają uprawnień innych organów wynikających z przepisów odrębnych. Ponadto organ regulacyjny prowadzi punkty informacyjne dla odbiorców usług.

Szczególne kontrolne uprawnienia organu regulacyjnego określono w art. 27b. W celu wykonywania zadań określonych w ustawie organ regulacyjny może wzywać przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, odbiorcę usług lub gminę, w wyznaczonym terminie nie krótszym niż 7 dni, do przekazania informacji lub dokumentów niezbędnych do wykonywania tych zadań. Wezwanie takie zawiera:

- 1) wskazanie zakresu informacji lub dokumentów;
- 2) wskazanie celu wezwania;
- 3) wskazanie terminu przekazania informacji lub dokumentów;
- 4) pouczenie o sankcjach za nieprzekazanie informacji lub dokumentów oraz za przekazanie informacji lub dokumentów nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

Z punktu widzenia proceduralnego uregulowano, iż organem wyższego stopnia w sprawach decyzji wydawanych na podstawie przepisów ustawy w stosunku do organu regulacyjnego jest Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, z wyłączeniem decyzji, o której mowa w art. 27e ust. 1.

Drugim nowym rozdziałem w ustawie jest rozdział 5b „Rozstrzyganie sporów pomiędzy przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi a odbiorcami usług”.

W ustawie unormowani, iż w sprawach spornych dotyczących:

- 1) odmowy zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne,
- 2) odcięcia dostawy wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego, lub odmowy przyłączenia do sieci nieruchomości osobie ubiegającej się o przyłączenie nieruchomości do sieci
– na wniosek strony rozstrzyga organ regulacyjny w drodze decyzji.

Rozstrzygnięcie organu regulacyjnego może polegać na nakazaniu przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu:

- 1) zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków;
- 2) przywrócenia dostawy wody;
- 3) otwarcia przyłącza kanalizacyjnego;
- 4) przyłączenia do sieci.

Na wniosek jednej ze stron organ regulacyjny może określić, w drodze postanowienia, na które służy zażalenie, warunki zaopatrzenia w wodę lub odprowadzania ścieków, lub przyłączenia do sieci do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu.

Od decyzji, o której mowa wyżej, służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji. Postępowanie w sprawie odwołania toczy się na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, z późn. zm.) o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji rynku wodno-kanalizacyjnego.

W związku z powstaniem organu regulacyjnego zmianie uległy także przepisy o Karch pieniędzy. Karze pieniężnej podlega, kto stosuje taryfy:

- 1) nie przestrzegając obowiązku ich przedstawienia do zatwierdzenia;
- 2) zawyżając ceny lub stawki opłat.

Tej samej karze podlega, kto zawyża ceny i stawki zatwierdzone zgodnie z art. 24i ust. 1. Karze pieniężnej podlega, kto nie przekazał informacji lub dokumentów na wezwanie organu regulacyjnego, o którym mowa w art. 27b ust. 1, lub przekazał nieprawdziwe albo wprowadzające w błąd informacje lub dokumenty.

Kary pieniężne wymierza organ regulacyjny w drodze decyzji. Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w pkt 1 i 2 oraz w zdaniu kolejnym – nie może przekroczyć 15% przychodu przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Natomiast wysokość kary za nie przekazanie informacji lub dokumentów na wezwanie organu regulacyjnego lub przekazanie nieprawdziwych albo wprowadzających w błąd informacji lub dokumentów nie może przekroczyć 100 000 zł.

Kara pieniężna jest płatna z dochodu po opodatkowaniu lub z innej formy nadwyżki przychodu nad wydatkami zmniejszonej o podatki. Niezależnie od kary pieniężnej nałożonej na przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne organ regulacyjny może nałożyć karę pieniężną na osobę sprawującą funkcję kierownika przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, z tym że wysokość tej kary pieniężnej nie może przekroczyć 300% jego miesięcznego wynagrodzenia.

Kary pieniężne uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna. Kary pieniężne nieuiszczone w terminie podlegają przymusowemu ściągnięciu w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1201 i 1475). Wpływy z kar pieniężnych stanowią dochód budżetu państwa. Organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego w sprawach decyzji o karach pieniężnych jest Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Kolejną, istotną zmianą wprowadzoną nowelizacją jest procedura zatwierdzania taryf. Taryfa podlega zatwierdzeniu przez organ regulacyjny, z wyłączeniem taryfy zmienionej w związku ze zmianą stawki podatku od towarów i usług. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne przekazuje organowi regulacyjnemu wniosek o zatwierdzenie taryfy w terminie 120 dni przed dniem upływu okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy. Wniosek ten zawiera określenie przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, gminy, na terenie której działa to przedsiębiorstwo, gminy, na terenie której ma obowiązywać taryfa, oraz okresu obowiązywania taryfy. Do wniosku dołącza się projekt taryfy oraz uzasadnienie. W uzasadnieniu zamieszcza się w szczególności informacje dotyczące:

- 1) zakresu świadczonych usług i lokalnych uwarunkowań ich świadczenia;
- 2) standardów jakościowych usług, w tym informację dotyczącą wpływu określonej taryfy na poprawę jakości usług;
- 3) spodziewanej poprawy jakości usług przy wprowadzeniu nowych metod alokacji kosztów;
- 4) zmian warunków ekonomicznych w czasie obowiązywania taryfy;
- 5) bilansowania ilościowego i jakościowego wód powierzchniowych i wód podziemnych.

Do uzasadnienia dołącza się:

- 1) sprawozdania finansowe za ostatnie 3 lata obrotowe;
- 2) plan;
- 3) informację o ilości zakupionej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wody i jej cenie lub informację o ilości ścieków wprowadzonych do urządzeń niebędących w posiadaniu tego przedsiębiorstwa i cenie za ich wprowadzenie – za ostatnie 3 lata obrotowe;
- 4) tabele będące szczegółową kalkulacją cen i stawek opłat, określające:
  - a) porównanie cen i stawek opłat taryfy obowiązującej w dniu złożenia wniosku z cenami i stawkami opłat nowej taryfy dotyczącej zaopatrzenia w wodę,
  - b) porównanie cen i stawek opłat taryfy obowiązującej w dniu złożenia wniosku z cenami i stawkami opłat nowej taryfy dotyczącej odprowadzania ścieków,
  - c) ustalenie poziomu niezbędnych przychodów przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego,
  - d) alokację niezbędnych przychodów przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego według taryfowych grup odbiorców usług w okresie obowiązywania nowych taryf,
  - e) współczynniki alokacji w okresie obowiązywania nowych taryf rozumiane jako współczynniki określające procentowy udział w łącznych kosztach danego rodzaju kosztów związanych z określoną taryfową grupą odbiorców usług,
  - f) kalkulację cen i stawek opłat za zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków metodą alokacji prostej,
  - g) zestawienie przychodów przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego według taryfowych grup odbiorców usług, z uwzględnieniem wielkości zużycia wody oraz cen i stawek opłat za zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków w okresie obowiązywania nowych taryf,
  - h) skutki finansowe zmiany cen i stawek opłat za zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków,

- i) analizy ekonomiczne związane z korzystaniem z wód, z uwzględnieniem zasady zwrotu kosztów usług wodnych oraz długoterminowych prognoz dotyczących możliwości zaspokojenia potrzeb w zakresie korzystania z zasobów wodnych na obszarze zlewni lub jej części.

Organ regulacyjny, w terminie 45 dni od dnia otrzymania wniosku:

- 1) ocenia projekt taryfy oraz uzasadnienie pod względem zgodności z:
  - a) przepisami ustawy,
  - b) przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne;
- 2) analizuje zmiany warunków ekonomicznych wykonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne działalności gospodarczej, w tym marżę zysku, oraz weryfikuje koszty pod względem celowości ich ponoszenia w celu zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług przed nieuzasadnionym wzrostem cen.

Jeżeli wynik oceny, weryfikacji lub analizy jest pozytywny, organ regulacyjny zatwierdza taryfę w drodze decyzji. Jeżeli wynik oceny, weryfikacji lub analizy jest negatywny, organ regulacyjny odmawia, w drodze decyzji, zatwierdzenia taryfy oraz nakłada obowiązek w tej decyzji, w terminie w niej określonym, na przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne przedłożenia poprawionego projektu taryfy lub poprawionego uzasadnienia wskazując elementy projektu taryfy lub uzasadnienia wymagające poprawienia.

Jeżeli wynik oceny, weryfikacji lub analizy jest negatywny z powodu warunków ekonomicznych wykonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne działalności gospodarczej, wskazujących na konieczność obniżenia cen i stawek opłat poniżej cen i stawek opłat zawartych w projekcie taryfy, a przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne nie przedłożyło w terminie określonym w decyzji, o której mowa wyżej, poprawionego projektu taryfy lub poprawionego uzasadnienia organ regulacyjny określa, w drodze decyzji, tymczasową taryfę, biorąc pod uwagę warunki ekonomiczne wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne oraz zapewniając pokrycie uzasadnionych kosztów tego przedsiębiorstwa. Określenie tymczasowej taryfy nie zwalnia przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego z obowiązku przedłożenia poprawionego projektu taryfy wraz z poprawionym uzasadnieniem. Tymczasową taryfę stosuje się do czasu wejścia w życie taryfy zatwierdzonej zgodnie z przepisami powyższymi.

Stronami postępowań w sprawach wydania decyzji, o których mowa wyżej, są przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne oraz właściwy wójt (burmistrz, prezydent miasta). Jeżeli przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest gminną jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, stroną postępowania jest wyłącznie to przedsiębiorstwo.

2.11 Ustawa z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw

Ustawa z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw wdraża dyrektywę Komisji (UE) 2015/1127 z dnia 10 lipca 2015 r. zmieniającą załącznik II do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 184 z 11.07.2015, str. 13, z późn. zm.), rozporządzenie Komisji (UE) nr 1357/2014 z dnia 18 grudnia 2014 r. zastępujące załącznik III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 365 z 19.12.2014, str. 89, z późn. zm.), rozporządzenie Rady (UE) 2017/997 z dnia 8 czerwca 2017 r. zmieniające załącznik III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w odniesieniu do niebezpiecznej właściwości HP 14 „Ekotoksyczne” (Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2017, str. 1). Konsekwencją wejścia w życie tych rozporządzeń jest uchylenie załącznika nr 3 do ustawy o odpadach i wprowadzenie odesłania bezpośrednio do ww. aktów UE oraz naniesienie zmian w przepisach odsyłających do tego załącznika m.in. zmiany dotyczące definicji odpadów niebezpiecznych oraz zmiany klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na inne niż niebezpieczne.

Bardzo istotne zmiany dotyczą dokumentów ewidencji odpadów i mają na celu ściślejszą kontrolę przekazywania odpadów, a w szczególności odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości. W uzasadnieniu do ustawy podkreślono, że obecnie obowiązujące przepisy, które zezwalają na sporządzanie zbiorczej karty przekazania odpadów obejmującej odpady danego rodzaju przekazywane w okresie jednego miesiąca prowadzą do licznych patologii. Zmienione przepisy wymagają posiadania potwierdzenia utworzenia ww. karty wygenerowanego z BDO przez kierowcę w trakcie wykonywania transportu, co umożliwi weryfikację informacji zawartych w karcie przekazania odpadów utworzonej w BDO dotyczących transportowanych odpadów ze stanem rzeczywistym. Nowe przepisy dotyczące ewidencji odpadów wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Znaczącym zmianom ulegnie sposób utworzenia i prowadzenia kart przekazania odpadów. W uzasadnieniu do ustawy wskazano, iż zalogowany podmiot będzie obowiązany wprowadzić wymagane informacje za pośrednictwem BDO, wskazując podmiot transportujący i podmiot przyjmujący odpady. Wypełniona karta przekazania odpadów zapisywana będzie przez podmiot w BDO z możliwością edycji i wydruku. W momencie akceptacji przez przekazującego odpady karta przekazania odpadów będzie w obrocie formalnym w BDO, co oznacza, że dostęp do tego dokumentu będzie miał zarówno transportujący, jak i przyjmujący odpady. W przypadku edycji karty przekazania odpadów przez przyjmującego (np. w przypadku potrzeby korekty masy odpadów wynikającej z czynników zewnętrznych, m.in. z opadów atmosferycznych przyczyniających się do zwiększenia masy odpadów bądź susz lub parowania, powodujących z kolei jej ubytek, albo z różnic dokładności pomiarów mas na wagach przekazującego i przyjmującego odpady) i zapisania tych zmian w BDO poprzez ich akceptację, przekazujący odpady otrzyma informację z systemu o zmianach wprowadzonych w karcie przekazania odpadów. Dopiero po ponownej akceptacji karty przekazania odpadów przez przekazującego karta stanie się ostateczna”.

Szersze zmiany dotyczą odpadów komunalnych - w ich przypadku uznano, iż potrzebne jest każdorazowe potwierdzenie przejęcia tych odpadów przez uprawnione podmioty i rozliczenie mas odpadów komunalnych odebranych z terenów poszczególnych gmin w systemie dziennym, stąd wprowadzenie karty przekazania odpadów komunalnych.

Zgodnie z uzasadnieniem „prowadzenie karty przekazania odpadów komunalnych będzie polegało na tym, że zalogowany podmiot będący odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości będzie obowiązany do wprowadzenia wymaganych informacji za pośrednictwem BDO. Wypełniona karta przekazania odpadów komunalnych zapisywana będzie przez podmiot odbierający odpady komunalne w BDO z możliwością jej edycji i wydruku. W momencie akceptacji wprowadzonych przez odbierającego odpady komunalne danych karta przekazania odpadów komunalnych będzie w obrocie formalnym w BDO. Karta przekazania odpadów będzie sporządzana odrębnie dla każdego transportu odpadów komunalnych. Dostęp do tego dokumentu będzie posiadał także przyjmujący odpady komunalne (z możliwością edycji, która będzie umożliwiała wprowadzanie odpowiednich danych przez następnego posiadacza odpadów – np. wprowadzenie korekty w masie odpadów). W przypadku edycji karty przekazania odpadów komunalnych przez przyjmującego i zapisania tych zmian w BDO poprzez ich akceptację, podmiot odbierający odpady komunalne otrzyma informację z systemu o zmianach wprowadzonych w karcie przekazania odpadów komunalnych. Dopiero po ponownej akceptacji karty przekazania odpadów komunalnych przez podmiot odbierający odpady komunalne karta stanie się ostateczna”.

Nowym wymogiem będzie także ten, że posiadacz odpadów zamieszcza informacje w karcie przekazania odpadów oraz karcie przekazania odpadów komunalnych w zakresie prowadzonej działalności. Oznacza to, że posiadacze odpadów, którzy kolejno będą przekazywali sobie karty przekazania odpadów lub karty przekazania odpadów komunalnych, będą zobowiązani do ich uzupełniania w zakresie wykonywanych przez siebie czynności. Inne informacje będzie wprowadzać podmiot wytwarzający odpady, inne podmiot je transportujący, a jeszcze inne podmiot zbierający lub przetwarzający odpady. Zakres tych informacji będzie determinowany zakresem wykonywanych czynności. Ponadto to, który posiadacz odpadów i na jakim etapie będzie zamieszczał informacje w kartach, będzie wynikało ze wzorów dokumentów określonych w rozporządzeniu. Ponadto posiadacz odpadów, w tym transportujący, będzie zobowiązany odpowiednio do potwierdzenia przejęcia odpadów (również w ramach działalności danego posiadacza odpadów) lub transportu odpadów.

2.12 Ustawa z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ustawy o ochronie przyrody

Ustawa z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2018 r. poz. 10) dotyczy regulacji związanej z usuwaniem drzew i krzewów z terenu nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków. W ciągu ostatnich kilkunastu miesięcy przepisy normujące te kwestie były już kilkakrotnie nowelizowane⁷. W wyniku wprowadzonych zmian wycinka drzew lub krzewów z terenu nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków odbywać się będzie na podstawie zezwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wydawanego na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody.

⁷ Zob. w tym zakresie: T.Sienkiewicz, Decyzja administracyjna w sprawie usunięcia drzew lub krzewów z terenu nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków, Lublin 2017.

Z wyjątkiem usunięcia drzewa lub krzewu z nieruchomości lub jej części będącej wpisanym do rejestru parkiem, ogrodem lub inną formą zaprojektowanej zieleni, nie będzie wymagała dodatkowego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wydawanego na podstawie przepisów ustawy o ochronie zabytków.

2.13 Ustawa z dnia 14 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska

Ustawa z dnia 14 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r. poz. 88) wdraża dyrektywę Komisji (UE) 2015/1480 z dnia 28 sierpnia 2015 r. zmieniającą niektóre załączniki do dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE i 2008/50/WE ustanawiających przepisy dotyczące metod referencyjnych, zatwierdzania danych i lokalizacji punktów pomiarowych do oceny jakości powietrza (Dz. Urz. UE L 226 z 29.08.2015, str. 4). Ustawa umożliwia modelowanie matematyczne transportu i przemian substancji w powietrzu. Dokonuje się je na potrzeby dokonywania oceny jakości powietrza, analiz rozprzestrzeniania się substancji w powietrzu oraz prognoz zmian jego jakości uzyskiwanych w ramach państwowego monitoringu środowiska. Modelowanie to oraz analizy wyników tego modelowania wykonuje się na potrzeby:

- 1) dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref;
- 2) ustalenia odpowiedniego sposobu oceny jakości powietrza w poszczególnych strefach;
- 3) określania ryzyka przekroczeń poziomów dopuszczalnych albo przekroczeń poziomów docelowych lub dopuszczalnych, powiększonych o margines tolerancji, lub poziomów alarmowych oraz celów długoterminowych, spowodowanych przenoszeniem zanieczyszczeń z terytorium innego państwa dla każdego roku podlegającego ocenie;
- 4) określania ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu albo wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji;
- 5) wyznaczania reprezentatywności stanowisk pomiarowych;
- 6) prognozowania stężeń substancji w powietrzu na potrzeby opracowania krajowego programu ochrony powietrza.

Modelowanie matematyczne transportu i przemian substancji w powietrzu oraz analizy wyników tego modelowania wykonuje Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy. Instytut współpracuje z ministrem właściwym do spraw środowiska oraz Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska przy rozwijaniu badań naukowych dotyczących modelowania matematycznego transportu i przemian substancji w powietrzu, a także narzędzi do tego modelowania. Warunki i szczegółowy zakres tej współpracy określa porozumienie zawarte pomiędzy tymi podmiotami.

2.14 Ustawa z dnia 10 stycznia 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z organizacją w Rzeczypospolitej Polskiej sesji Konferencji Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu

24. sesja Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (COP24) wraz z 14. sesją Spotkania Stron Protokołu z Kioto (CMP 14) oraz wznowiona pierwsza sesja Konferencji Stron służąca jako spotkanie Stron Porozumienia paryskiego (CMA 1.3) odbędzie się w dniach 3- 14 grudnia 2018 r. w Katowicach. W celu przygotowania organizacyjnego tego międzynarodowego wydarzenia przyjęta została spec-ustawa⁸ z dnia 10 stycznia 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z organizacją w Rzeczypospolitej Polskiej sesji Konferencji Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Dz.U. poz. 319). Ustawa obowiązuje temporalnie - do dnia 31 grudnia 2019 r.

Ustawa ta określa:

- 1) zadania organów administracji publicznej oraz służb związane z organizacją Konferencji COP24, w szczególności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego, oraz pełnieniem przez Rzeczpospolitą Polską funkcji Prezydencji Konferencji Stron;
- 2) zasady udzielania i realizacji zamówień związanych z organizacją Konferencji COP24 oraz pełnieniem przez Rzeczpospolitą Polską funkcji Prezydencji Konferencji Stron;
- 3) zadania Zespołu do spraw organizacji Konferencji COP24;
- 4) zasady finansowania organizacji Konferencji COP24 oraz wykonywania zadań związanych z pełnieniem przez Rzeczpospolitą Polską funkcji Prezydencji Konferencji Stron;
- 5) sposób finansowania wsparcia udzielanego państwom rozwijającym się w zakresie łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do skutków tych zmian wykonywanego w ramach realizacji celów Konwencji klimatycznej.

Ustawą utworzono Zespół do spraw organizacji Konferencji COP24. Zespół ten wykonuje następujące zadania związane z organizacją Konferencji COP24:

- 1) koordynuje działania organów administracji publicznej związane z organizacją Konferencji COP24;
- 2) monitoruje postęp przygotowań organizacji Konferencji COP24 oraz dokonuje okresowej oceny stanu tych przygotowań;
- 3) nadzoruje realizację zadań związanych z organizacją Konferencji COP24.

Zespół działa do dnia 31 marca 2019 r. W skład Zespołu wchodzi:

- 1) Przewodniczący Zespołu – minister właściwy do spraw środowiska albo wyznaczony przez niego przedstawiciel w randze sekretarza stanu albo podsekretarza stanu;

8 Zob. krytycznie o specustawach J.Zimmermann, Prawo administracyjne, Warszawa 2014, s.64.

- 2) pozostali członkowie Zespołu:
  - a) minister właściwy do spraw wewnętrznych albo wyznaczony przez niego przedstawiciel w randze sekretarza stanu albo podsekretarza stanu,
  - b) minister właściwy do spraw zagranicznych albo wyznaczony przez niego przedstawiciel w randze sekretarza stanu albo podsekretarza stanu,
  - c) Komendant Główny Policji albo wyznaczony przez niego Zastępca Komendanta Głównego Policji,
  - d) Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej albo wyznaczony przez niego Zastępca Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej,
  - e) Komendant Główny Straży Granicznej albo wyznaczony przez niego Zastępca Komendanta Głównego Straży Granicznej,
  - f) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo wyznaczony przez niego Zastępca Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
  - g) Wojewoda Śląski albo wyznaczony przez niego Wicewojewoda Śląski,
  - h) Prezydent Miasta Katowice albo wyznaczony przez niego Wiceprezydent Miasta Katowice,
  - i) członek zarządu związku metropolitalnego.

Obsługę techniczno-organizacyjną oraz biurową Zespołu zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw środowiska.

Zadania w zakresie organizacji Konferencji COP24 oraz pełnienia przez Rzeczpospolitą Polską funkcji Prezydencji Konferencji Stron wykonuje minister właściwy do spraw środowiska, w tym:

- 1) przewodniczy negocjacom w zakresie spraw objętych Konwencją klimatyczną, Protokołem z Kioto lub Porozumieniem paryskim oraz zleca analizy i oceny na potrzeby przewodniczenia tym negocjacom;
- 2) zapewnia udział ekspertów na potrzeby merytorycznego przygotowania Konferencji COP24 oraz współpracuje z Sekretariatem w zakresie merytorycznego przygotowania Konferencji COP24;
- 3) nawiązuje i utrzymuje kontakty oraz wymienia informacje z organami i instytucjami państw, które gościły lub będą gościły Konferencję Stron Konwencji klimatycznej;
- 4) organizuje spotkania krajowe i zagraniczne związane z Konferencją COP24 lub pełnieniem przez Rzeczpospolitą Polską funkcji Prezydencji Konferencji Stron, w tym konsultacje ministerialne, konsultacje nieformalne oraz inne nieformalne spotkania negocjatorów lub ekspertów, odbywające się przed Konferencją COP24 lub w czasie pełnienia przez Rzeczpospolitą Polską funkcji Prezydencji Konferencji Stron, oraz bierze udział w tych spotkaniach;
- 5) przygotowuje wydarzenia związane z Konferencją COP24;
- 6) zapewnia wsparcie organizacyjne oraz finansowe dla działalności Championa do spraw Działań Klimatycznych, o którym mowa w przepisach wydanych przez Konferencję Stron Konwencji klimatycznej, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2019 r.;
- 7) inicjuje, nadzoruje i organizuje działania informacyjne i promocyjne wraz z zapewnieniem obsługi medialnej w zakresie pełnienia przez Rzeczpospolitą Polską funkcji Prezydencji Konferencji Stron;
- 8) dokonuje w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej wpłat na rzecz:

- a) organizacji międzynarodowych, instytucji, programów i funduszy wspierających realizację celów Prezydencji Konferencji Stron,
  - b) Sekretariatu z tytułu organizacji Konferencji COP24 w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) udziela wsparcia finansowego państwom niewymienionym w załączniku I do Konwencji klimatycznej w ramach współpracy międzynarodowej w zakresie spraw objętych tą konwencją.

2.15 Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych

Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz.U. poz. 317) wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE z dnia 22 października 2014 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych (Dz. Urz. UE L 307 z 28.10.2014, str. 1). Ustawa ta określa:

- 1) zasady rozwoju i funkcjonowania infrastruktury służącej do wykorzystania paliw alternatywnych w transporcie, zwanej dalej „infrastrukturą paliw alternatywnych”, w tym wymagania techniczne, jakie ma spełniać ta infrastruktura;
- 2) obowiązki podmiotów publicznych w zakresie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych;
- 3) obowiązki informacyjne w zakresie paliw alternatywnych;
- 4) warunki funkcjonowania stref czystego transportu;
- 5) Krajowe ramy polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych oraz sposób ich realizacji.

Podstawową instytucją z punktu widzenia ochrony środowiska jest strefa czystego transportu. Strefę ustanawia się w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i środowisko w związku z emisją zanieczyszczeń z transportu, na obszarze zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją budynków użyteczności publicznej. W strefie ogranicza się wjazd pojazdów innych niż:

- 1) elektryczne;
- 2) napędzane wodorem;
- 3) napędzane gazem ziemnym (posiadacz pojazdu napędzanego gazem ziemnym może skorzystać z tego wyłączenia, jeżeli zapewni oznakowanie tego pojazdu na jego przedniej szybie zgodne z przepisami wydanymi na podstawie art. 76 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym. Oznakowanie to wydaje posiadaczowi pojazdu wójt, burmistrz albo prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedziby posiadacza pojazdu.)

Od ograniczenia wjazdu są zwolnione:

- 1) pojazdy:
  - a) Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Służby Więziennej, Krajowej Administracji Skarbowej, jednostek ochrony przeciwpożarowej, Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa oraz służb ratowniczych,
  - b) użytkowane we flocie obsługującej Kancelarię Prezesa Rady Ministrów,
  - c) zarządców dróg i realizujące zadania na rzecz zarządców dróg,
  - d) Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a także sił zbrojnych państw obcych, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, tak stanowi,
  - e) o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t, których właścicielami, posiadaczami lub użytkownikami są mieszkańcy strefy czystego transportu;
- 2) specjalistyczne środki transportu sanitarnego, wykorzystywane przez zespoły ratownictwa medycznego oraz zespoły transportu sanitarnego;
- 3) autobusy zeroemisyjne;
- 4) autobusy szkolne.

Rada gminy, w uchwale ustanawiającej strefę czystego transportu, może ustanowić wyłączenia od ograniczenia wjazdu do tej strefy inne niż określone wyżej.

Strefę czystego transportu ustanawia, w drodze uchwały, rada gminy. Uchwała ta określa:

- 1) granice obszaru strefy czystego transportu;
- 2) sposób organizacji ograniczenia wjazdu do strefy czystego transportu;
- 3) dodatkowe sposoby podania do publicznej wiadomości treści uchwały o ustanowieniu strefy czystego transportu.

Stanowi ona akt prawa miejscowego. Granice obszaru strefy czystego transportu oznaczają się znakami drogowymi. Nieprzestrzeganie ograniczeń w dostępie do strefy czystego transportu jest wykroczeniem podlegającym karze grzywny do 500 złotych.

2.16 Ustawa z dnia 8 lutego 2018 r. o ratyfikacji Poprawki dauhańskiej do Protokołu z Kioto do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonego w Kioto dnia 11 grudnia 1997 r., sporządzonej w Ad-Dausze dnia 8 grudnia 2012 r.

Ustawa z dnia 8 lutego 2018 r. o ratyfikacji Poprawki dauhańskiej do Protokołu z Kioto do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonego w Kioto dnia 11 grudnia 1997 r., sporządzonej w Ad-Dausze dnia 8 grudnia 2012 r. (Dz.U. poz. 669) wyraża zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Poprawki dauhańskiej. Poprawka ta ustanawia drugi okres rozliczeniowy, trwający od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2020 r. Wyznacza ona prawnie wiążące zobowiązania dotyczące redukcji emisji dla Stron Protokołu z Kioto wymienionych w Załączniku B, oraz wprowadza dalsze zmiany do tekstu Protokołu z Kioto związane z implementacją drugiego okresu rozliczeniowego.

2.17 Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców

Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. poz. 646) nie dotyczy bezpośrednio problematyki ochrony środowiska, lecz szereg zawartych w niej regulacji ma z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie. Zwrócić można już uwagę na jej preambułę o następującej treści: „Kierując się konstytucyjną zasadą wolności działalności gospodarczej, a także innymi zasadami konstytucyjnymi mającymi znaczenie dla przedsiębiorców i wykonywanej przez nich działalności gospodarczej, w tym zasadami praworządności, pewności prawa, niedyskryminacji oraz zrównoważonego rozwoju, uznając, że ochrona i wspieranie wolności działalności gospodarczej przyczyniają się do rozwoju gospodarki oraz do wzrostu dobrobytu społecznego, dążąc do zagwarantowania praw przedsiębiorców oraz uwzględniając potrzebę zapewnienia ciągłego rozwoju działalności gospodarczej w warunkach wolnej konkurencji”. Wskazano w niej na konieczność zagwarantowania w działalności gospodarczej wykonywanej przez przedsiębiorców konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju.

Ustawa Prawo przedsiębiorców określa zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym prawa i obowiązki przedsiębiorców oraz zadania organów władzy publicznej w tym zakresie.

Pominięto w stosunku do dotychczasowej regulacji obowiązek przedsiębiorcy spełniania określonych przepisami prawa warunków wykonywania działalności gospodarczej, w szczególności dotyczących ochrony środowiska. Jednakże nie oznacza to oczywiście, iż przedsiębiorca takich warunków spełniać nie musi, gdyż wynikają one bezpośrednio z innych przepisów.

Podkreślić trzeba wprowadzenie szeregu wymogów w zakresie organów administracji publicznej właściwych w sprawach podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, tożsamych z zasadami ogólnymi wprowadzonymi w zeszłym roku do Kodeksu postępowania administracyjnego:

- organ kieruje się w swoich działaniach zasadą zaufania do przedsiębiorcy, zakładając, że działa on zgodnie z prawem, uczciwie oraz z poszanowaniem dobrych obyczajów;
- jeżeli przedmiotem postępowania przed organem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia, a w tym zakresie pozostają niedające się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego, organ rozstrzyga je na korzyść przedsiębiorcy. Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli:
  - 1) w postępowaniu uczestniczą podmioty o spornych interesach lub wynik postępowania ma bezpośredni wpływ na interesy osób trzecich;
  - 2) odrębne przepisy wymagają od przedsiębiorcy wykazania określonych faktów;
  - 3) wymaga tego ważny interes publiczny, w tym istotne interesy państwa, a w szczególności jego bezpieczeństwa, obronności lub porządku publicznego;

- jeżeli przedmiotem postępowania przed organem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia, a w sprawie pozostają wątpliwości co do treści normy prawnej, wątpliwości te są rozstrzygane na korzyść przedsiębiorcy, chyba że sprzeciwiają się temu sporne interesy stron albo interesy osób trzecich, na które wynik postępowania ma bezpośredni wpływ. Przepisu tego nie stosuje się, jeśli wymaga tego ważny interes publiczny, w tym istotne interesy państwa, a w szczególności jego bezpieczeństwa, obronności lub porządku publicznego;
- organ prowadzi postępowanie w sposób budzący zaufanie przedsiębiorców do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania;
- organ bez uzasadnionej przyczyny nie odstępuje od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym;
- organ, w zakresie swojej właściwości, udziela przedsiębiorcy informacji o warunkach podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej. Kluczowe znaczenie z punktu widzenia kontroli przestrzegania przepisów o ochronie środowiska ma rozdział 5 ustawy „Ograniczenia kontroli działalności gospodarczej”. Zawarte w niej przepisy są bardzo zbliżone do aktualnie obowiązujących. W zakresie szczególnych przepisów odnoszących się do kontroli w zakresie ochrony środowiska wskazać można na brak obowiązku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli m.in. w przypadku gdy:
  - 1) przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska;
  - 2) kontrola jest przeprowadzana na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 1688 z późn.zm.) w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych emitowanych z instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej lub radiolokacyjnej.

Co do zasady czynności kontrolne mogą być wykonywane przez pracowników organu kontroli po okazaniu przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej legitymacji służbowej upoważniającej do wykonywania takich czynności oraz po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, chyba że odrębne przepisy przewidują możliwość podjęcia kontroli po okazaniu legitymacji. W takim przypadku upoważnienie doręcza się przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej w terminie określonym w tych przepisach, lecz nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia wszczęcia kontroli. Jako odstępstwo od tych zasad określono, iż podjęcie czynności kontrolnych po okazaniu legitymacji służbowej, na podstawie odrębnych przepisów, może dotyczyć jedynie przypadków, gdy czynności kontrolne są niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia, a także gdy przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska.

Kolejną zasadą jest iż, czynności kontrolne wykonuje się w obecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej. Przepisu tego m.in. nie stosuje się, w przypadkach gdy przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska. W takim samym przypadku możliwe jest równoczesne podejmowanie i prowadzenie więcej niż jednej kontroli działalności przedsiębiorcy. W takiej sytuacji dopuszczalne jest też przekroczenie ustawowo wskazanego czasu trwania wszystkich kontroli organu kontroli u przedsiębiorcy w jednym roku kalendarzowym.

Ponadto, tak jak dotychczas określono, iż w razie powzięcia wiadomości o wykonywaniu działalności gospodarczej niezgodnie z przepisami ustawy, a także w razie stwierdzenia zagrożenia życia lub zdrowia, niebezpieczeństwa powstania szkód majątkowych w znacznych rozmiarach lub bezpośredniego zagrożenia środowiska w wyniku wykonywania tej działalności, wójt, burmistrz lub prezydent miasta niezwłocznie zawiadamia właściwe organy. Zawiadomione organy niezwłocznie powiadamiają wójta, burmistrza lub prezydenta miasta o podjętych czynnościach. W przypadku braku możliwości zawiadomienia wójta, burmistrza lub prezydenta miasta może nakazać, w drodze decyzji, wstrzymanie wykonywania działalności gospodarczej na czas niezbędny, nie dłuższy niż 3 dni. Decyzja nakazująca wstrzymanie wykonywania działalności gospodarczej w razie stwierdzenia zagrożenia życia lub zdrowia, niebezpieczeństwa powstania szkód majątkowych w znacznych rozmiarach lub bezpośredniego zagrożenia środowiska w wyniku wykonywania tej działalności podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Ponadto wskazano, że przepisów art. 48, art. 51, art. 54 i art. 55 nie stosuje się m.in. do kontroli:

- prowadzonej przez organy nadzoru górniczego na podstawie przepisów prawa geologicznego i górniczego;
- przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie poszukiwania, rozpoznawania lub wydobywania kopalin objętych własnością górniczą lub podmiotu wykonującego w zakresie swojej działalności zawodowej powierzone mu przez tego przedsiębiorcę czynności w ruchu zakładu górniczego albo zakładu wykonującego roboty geologiczne, prowadzonej przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska;
- działalności w zakresie zbierania, przetwarzania zużytego sprzętu, recyklingu lub innych niż recykling procesów odzysku odpadów powstałych ze zużytego sprzętu, prowadzonej przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska, marszałka województwa oraz starostę w związku z kontrolą przestrzegania przepisów dotyczących gospodarowania zużyтым sprzętem.

Natomiast przepisów całego rozdziału nie stosuje się do kontroli prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 576 i 935).

2.18 Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy – Kodeks karny

Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy – Kodeks karny (Dz.U. poz. 663) dotyczy zaostrzenia kar za zabijanie zwierząt i znęcanie się nad nimi z 2 do 3 lat pozbawienia wolności, a w przypadku dokonania tego ze szczególnym okrucieństwem z 3 do 5 lat, wprowadzenia obligatoryjnego orzeczenia przez sąd nawiązki na cele ochrony zwierząt w przypadku skazania za przestępstwa przeciwko zwierzętom (w wysokości od 1000 zł do 100 000 zł), wskazania możliwości orzeczenia zakazu posiadania określonej kategorii zwierząt oraz uniemożliwienia wykonywania prac, czynności i działalności związanych z wykorzystywaniem zwierząt lub oddziaływaniem na nie osobom, które dopuściły się wobec nich czynów ze szczególnym okrucieństwem.

W razie orzeczenia zakazu posiadania wszelkich zwierząt albo określonej kategorii zwierząt, sąd wyznacza sprawcy odpowiedni termin na przekazanie zwierząt w posiadanie innej osobie lub instytucji i poinformowanie o tym sądu. W razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu i stwierdzenia przez sąd, że skazany wbrew zakazowi jest posiadaczem zwierzęcia, sąd wydaje postanowienie o czasowym odebraniu skazanemu tego zwierzęcia. Odpis postanowienia przesyła się właściwemu ze względu na miejsce pobytu zwierzęcia wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) w celu wykonania. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) wydaje decyzję, w której określa miejsce przekazania zwierzęcia.

2.19 Ustawa z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw

Ustawa z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 810) ma na celu uzupełnienie wdrożenia do polskiego porządku prawnego postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylającej dyrektywę Rady 90/220/EWG (Dz. Urz. WE L 106 z 17.04.2001, str. 1, z późn. zm; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 77), regulującej kwestie zamierzonego uwolnienia organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO) do środowiska, wprowadzania do obrotu produktów GMO oraz ich stosowania w uprawach. Braki we wdrożeniu wskazane zostały w wyroku z dnia 2 października 2014 r. Trybunału Sprawiedliwości UE w związku z brakiem ustanowienia w krajowym porządku prawnym obowiązku powiadomienia właściwych władz polskich o lokalizacji upraw GMO (sprawa C-478/13). W związku z powyższym ustawa uzupełnia dotychczasowe regulacje o kwestię zgłaszania i rejestracji upraw GMO w Polsce.

2.20 Ustawa z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw

Ustawa z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 651) na m.in. na celu wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r., P 19/13 (Dz. U. z 2014 r. poz. 951) oraz wprowadzenie mechanizmów wzmacniających nadzór ministra właściwego do spraw środowiska nad Polskim Związkiem Łowieckim oraz dyscyplinujących dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich w zakresie wykonywania rocznych planów łowieckich. W przywołanym wyroku Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 27 ust. 1 w związku z art. 26 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie jest niezgodny z art. 64 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 3 i art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przez to, że upoważnia do objęcia nieruchomości reżimem obwodu łowieckiego, nie zapewniając odpowiednich prawnych środków ochrony praw właściciela tej nieruchomości.

3. Podsumowanie

Ustawodawstwo z zakresu ochrony środowiska z okresu styczeń 2017 - maj 2018 miało zróżnicowany charakter. Niektóre ustawy (w tym częściowo także Prawo wodne) mają w głównej mierze charakter dostosowawczy do prawa Unii Europejskiej: zarówno w kontekście dostosowania do nowych aktów unijnych, jak i usunięcia niedostatków wynikających z nieprawidłowej dotychczasowej transpozycji (taki charakter ma częściowo właśnie Prawo wodne).

Niektóre ustawy, w tym nowelizacja Prawa ochrony środowiska oraz częściowo także Prawo wodne zakwalifikować można jako akty reorganizujące struktury administracyjne w zakresie ochrony środowiska. Także nowelizację ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków należy rozpatrywać w kontekście reorganizacji administracji wodnej oraz systemu nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego przez administrację rządową.

Dalej kolejne ustawy, w tym - nowelizację Prawa ochrony środowiska, nowelizację ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ustawy o ochronie przyrody, tegoroczną nowelizację Prawa wodnego rozpatrywać należy w zakresie sanacji nie długo wcześniej uchwalonych przepisów. Ten trend można uznać z legislacyjnego punktu widzenia za szczególnie niepokojący. Oznacza to, że przyjmowane są niedopracowane ustawy, które praktycznie natychmiast po ich wejściu w życie wymagają zmian.

Pojawiły się w tym czasie także spec ustawy, w tym spec-ustawa dotycząca budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską. Przypisać jej można wszystkie dotychczasowe niedociągnięcia, jakie miały wcześniejsze spec-ustawy⁹.

9 Zob. krytycznie o specustawach J.Zimmermann, Prawo administracyjne, Warszawa 2014, s.64.

